

[Tholstrup.]

dag, at passagerer, som vil køre med turistbil til Tyskland, ikke må stå af bilen i Gedser og gå ind i en anden turistbil i Grossenbrode for at spare overfarten for denne bus, og således at et eller andet rejsebureau kunne tage passagerer med tilbage til København. Nej, bussen skal med færgen frem og tilbage, ellers kan den ikke få koncession og ret til at køre på landevejen. Hvis der altså ikke er denne tvangsfordyrelse til fordel for statsbanernes færge, kan publikum ikke få lov til at køre med turistbilerne, og således er der adskillige tilkøblinger til de enerettigheder, som gives koncessionerede selskaber.

Tager vi mælken, indførte man mælke-monopolet og lukkede øjeblikkelig alle de mælkeforretninger, som solgte billig mælk. Det blev sagt under åbningsdebatten, at mælken før mælke-monopolet blev fordyret med 100 pct. fra stalddør til forbruger. Den højtærede statsminister indvendte, at det kun var 50 pct.; senere påviste det ærede medlem hr. Viggo Starcke, at det var 100 pct., og det er det også i dag. Mælke-monopolet har altså ikke skaffet billigere mælk, og her er endda set bort fra alle dem, der solgte den såkaldte billige mælk, og fra, at man i dag må betale en højere pris for fløde, for kærnemælk og for skummet mælk, idet mælkeordningen kun tager sigte på nedbringelse af prisen på sødmælk. Selv sødmælk er imidlertid forholdsvis ikke billigere i dag end før mælke-monopolet. Publikum er dårligt tjent med denne ordning.

Så har vi fået sukkerkoncessionen, som giver danske sukkerproducenter eneret til markedet. I dag kunne vi sandsynligvis få sukkeret 10 øre billigere pr. kg, hvis vi importerede sukkeret. Der er måske noget her for den højtærede handelsminister at tage sig af, så at de danske husmødre om ikke i år, så til næste år kan få sukkeret ned i en pris, der svarer bedre til verdensmarkedets forhold.

I lovforslagets § 12 står der, at der kan skrives ind mod urimelig indskrænkning i den frie erhvervsudøvelse, mod urimelige priser, urimelige fortjenester, men hvem er det, der skal bedømme disse udflydende begreber? Hvor findes disse overmennesker? Almindelige købmænd prøver på at købe ind så godt som muligt og gør det i konkurrence med brugsforeningerne, som også kø-

ber så godt som muligt, så at der er en ædel kappestrid mellem disse to salgsformer, når ikke der blandes „religiøse“ tanker ind i købet, således som man ser det gang på gang, hvor folk køber i blind tillid til, at f. eks. en brugsforening er den billigste, hvad den ikke altid er. Det er min erfaring, at hvor der sidder en dygtig brugsuddeler, er det fordelagtigt at købe i brugsforeningen, hvis konkurrenten er en udygtig købmand. Det omvendte er tilfældet, hvis der sidder en udygtig brugsuddeler i brugsforeningen, men en dygtig købmand i købmandsforretningen; så køber man bedre dér. Det hele er afhængigt af manden, fordi det er klart, at den ene skal have lige så meget at leve af som den anden; en brugsuddeler med sin gode uddannelse vil jo have lige så meget ud af det i årets løb som en købmand med tilsvarende uddannelse. Denne frie konkurrence og kappestrid er det meget vigtigt at opretholde.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Karlundborg) sagde, at man fik en social slagside gennem annonceringen for visse varer, men er der noget sted, man har set social slagside, er det netop gennem mælkeordningen. Før var det muligt for den fattige husmor med de mange børn at gå et skridt videre til næste gadehjørne og hente sig en flaske mælk eller en spand mælk til indtil 18 øre under den officielle pris, men den mulighed blev udelukket, da man indførte mælke-monopolet. Derfor er det tilsyneladende de steder, hvor myndighederne har grebet ind, at vi aller mest trænger til at få genoprettet friheden. Det samme gives der udtryk for i betænkningen side 70, hvor der står om importrestriktioner, hvis jeg må have lov at citere:

„I denne forbindelse skal nævnes, at de fleste af de varer, for hvilke der er anmeldt konkurrencebegrænsninger til priskontrolrådet, og for hvis vedkommende der i øjeblikket er iværksat prisregulering, for tiden er på importreguleringens bundne liste.“

Man ser altså, at det er de steder, hvor samfundet har grebet ind, at man har de ringeste resultater. Jeg har den opfattelse, at loven skal bruges til at forberede en socialisering og ikke tjene det angivne formål, at få priserne ned. Man kan se igen i betænkningen under omtalen af Norge, side 43, hvad